

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/I. — Telefon 213.
Upravišтво: Marijin trg 8. — Telefon 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.
Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.
Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Državna politika SLS.

Ves iz sebe je včerajšnji »Slovenec«, ker je s sestavo Pašić-Pribičevićeve vlade doživel opozicijski blok neuspeh. Je sicer čisto razumljivo, če je človek, ki doživi neuspeh, slabe volje. Toda slab politik je tisti, ki svojo slabo voljo kaže, ki z jezo dokazuje, da je bil zadet. In to slabo izpričevalo si je napisal včerajšnji »Slovenec« s svojo divjo jezo.

Zato bi »Slovenec« storil mnogo pametneje, če bi se manj jezil na druge in naj še tudi malo izpraša svojo vest, kajti potem bi spoznal, da je neuspeh opozicijskega bloka kriv v veliki meri sam, ker je koplil napako za napako, ker je hotel prodreti z najboljšo nemogočo državno politiko, če o njej sploh govori moremo. Zakaj vedno nedosledna je bila politika SLS in iz ene skrajnosti je padla v drugo. Drugače pa tudi biti ni moglo, zakaj SLS se je izneverila osnovnemu geslu poštene politične stranke, da mora tudi politična stranka narod voditi in ga učiti, ne pa poslušati samo njegove instinkte in obračati svoj plašč po hipnem razpoloženju naroda. To pa je delala SLS od prevrata dalje. Zavedajoča se svojih težkih medvojnih grehov, jih je hotela izbrisati s tem, da je šla vedno preko narodovih želj, celo najbolj trenutnih in najbolj neumestnih. Skratka, SLS je postala primer demagoške stranke.

Ko je po prevratu zahteval ves narod ujedinenje s Srbi, je šla SLS takoj korak dalje in izvedla ujedinenje s popolno likvidacijo avtonomnih pravic slovenskega naroda. Premoženje dežele Kranjske je bilo zapravljeno, deželna aytonomija ukinjena, vsi centralistični zakoni pa po vrsti uveljavljeni s pomočjo SLS.

To prekomerno opuščanje slovenskega stališča je moralo roditi reakcijo. Na eni strani ni moglo nuditi od vojske in izropana Srbija tega, kar so največji in demagoški pričakovali, na drugi strani pa je bilo slovensko ljudstvo na samo upravo že tako navajeno, da je ni moglo popolnoma pogrešati. Nastala je reakcija in pričela se je gonja proti Srbom. Na čelu te gonje pa so korakali bivši kraljevi ministri iz SLS in tudi tu so šli dalje ko narod.

Če je bil narod v jedru le proti temu, da se ne varuje zadostno njegovih gospodarskih pravic, so pričeli voditelji SLS govoriti o popolni ločitvi od Srbov. Pričelo se je tisto ogabno psovanje balkancev, pričelo tisto smešno hvalisanje slovenske nadkulturnosti in Krekov političen testament ujedinenja je bil začenjan z bojem za popolno zakonodajno aytonomijo Slovenije. Da narod ne bi zapazil obupne nedoslednosti te politike, pa se je licitiralo z najbolj grobnimi gesli navzdol in razvnelo v znamenju kriza plemensko sovraštvo.

Po prevratu nas je zadela nesreča, da smo izgubili Koroško in Primorje. Bila je to največja narodna nesreča, ki nas je sploh mogla zadeti. Ker je naš narod zdrav, je moral kljub povojni nemoralnosti na to izgubo reagirati in zato je narod to izgubo težko občutil. SLS je zato takoj zavzela pozo najenergičnejšega branilca Koroške in Primorja. Neopisno je, koliko energičnih besed je porabila SLS za to svojo pozo. Istočasno pa je učila narod, da je edinole pacifizem sreča in istočasno ni zamudila nobene prilike, da je v Beogradu nastopila proti militarizmu. Ne sicer vsled tega, ker bi bila SLS tako zelo proti militarizmu, vsaj je med vojno svojo udanost do militarizma sijajno dokazala, temveč samo zato, ker se je narod vojne bal in ker se je zlasti bal, da bi ga mogla SLS vnovič pogrnati v vojno.

In na glas so kričali voditelji SLS, da hočejo Srbi zaradi Skadra pričeti z vojno, zaradi Skadra, ki nas nič ne briga, sami pa so bili ogorčeni, če niso hoteli Srbi zaradi Koroške vojne, čeprav je tudi SLS ni hotela.

Taka nedosledna politika seveda ni mogla prepričati naroda. SLS se je zato zatekla k obljubam. Vsled svoje nespособnosti pa ni mogla niti ene svojih obljub uresničiti in zato je pričela iskati rešitve na levi in na desni. Takoj no vo-

Proglas Davidovića o skupine.

Beograd, 28. marca. (ML) Na današnji dopoldanski konferenci demokratskega kluba je bil sestavljen proglas, ki ga pošilja g. Ljubomir Davidović vsem odborom demokratske stranke kot odgovor na Pašićev proglas.

V tem proglasu se trdi, da Pašićev proglas celokupno politično situacijo lažno predstavlja. Nadalje se zatrjuje v proglasu demokratskega kluba, da je pri ustanovitvi opozicijskega bloka imela demokratska stranka inicijativo in da gre akcija opozicijskega bloka za tem, da vrže partizanski režim radikalov in namesto njega postavi režim zakonitosti in poštenja; ta akcija bi utrdila državno jedinstvo in zagotovila velike narodne pridobitve, za katere je doprinešla demokratska stranka večje žrtve, nego Pašić in tista družba, katero on poziva, da brani te pridobitve.

Že sama navzočnost demokratske stranke v opozicijskem bloku, daje vsakemu poštenemu človeku dovolj jamstva, da ne pomeni blok nobene nevarnosti za te narodne pridobitve. Demokratska stranka je mnenja, da se naša država ne sme razdeliti na dva tabora, na zmagovalce in premagance, na državotvorne in protidržavne, na take, ki imajo vse pravice in privilegije in na druge, ki so obsojeni na podrejen položaj ter izključeni od sodelovanja na državnih in narodnih poslih, četudi so ravnopravni in politično zreli državljani. Demokratska stranka smatra za svojo patrijiotično dolžnost, da se trudi za veličino in moč države, potom sodelovanja vseh narodnih elementov. Le s tem se more povzdigniti naš mednarodni prestiž, in naša vojno-obrambna sila.

Ako je katera od opozicijskih skupin v svojem opozicijskosti šla dalje, nego bi bilo potrebno, mora biti to za demokratsko stranko tem večji razlog, da z bratsko uslužnostjo onemogoči za bodočnost take skrajnosti in pritegne take skupine na skupno delo za splošni blagor države. Demokratska stranka, ki v svojih vrstah nima ljudi, ki bi bili v času neke prejšnje vojne stopali v zvezo s sovražniki svoje države in jim ponujali pomoč proti svoji domovini in tudi ne takih, ki so v najtežjih trenutkih narodnega življenja za hrbotom vlade svoje države spletkarili s tujimi ministri zunanjih del, lahko reče, da ima načelnik radikalne stranke najmanj pravice, kogarkoli dolžiti takih nekorektnosti. Že s samim formiranjem opozicijskega bloka, se je izpolnila

iskrenja želja, da se celega našega naroda, ki se je zdaj največjega napora demokratske stranke, prvič po ujedinenju in osvoboditvi prišli v narodno skupščino vsi predstavniki vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Po zaslugi demokratske stranke je prenehal bratomorni razdor, ki je v isti državi delil na dva neprijateljska tabora, Srbe na eni in večino Hrvatov na drugi strani.

V trenutku pa, ko postaja država zares vsem skupna, seje načelnik neke baje državotvorne stranke ponovno mržnjo in sestavlja plemenske bloke in obrekuje demokratsko stranko, da deia na rušenju notranje državne ureditve, ker je v zvezi s strankami, katere on sam v istem času vabi k sodelovanju; on jo dolži, da dela to radi oblasti, kljub temu, da demokratska stranka odklanja njegovo ponudbo, da deli z njim oblast.

V proglasu se pozivajo predsedniki glavnih odborov, da pojasnijo vsem prijateljem tudi iz drugih strank, katerim je ustavno zakonito delo v državi pri srcu, da je demokratska stranka zvesta svojemu programu, načelu narodnega in državnega edinstva in idejam demokracije in pripravljena na vsako borbo proti onim, ki hočejo razkol našega naroda in izključitev celih delov istega iz ravnopravne udeležbe v upravi države in skušajo preprečiti, da bi izvoljeni predstavniki naroda prišli do svojih pravic zajamčenih v ustavi. V tej borbi mora demokratska stranka zmagati. Zmaga ne bo oviralo niti žalostno dejstvo, da se nekateri njenih članov, ki se niso mogli dvigniti nad svoje lokalne prilike, zapustili njene vrste in v sredi borbe prešli v nasprotni tabor. Bojne vrste demokratske stranke se bodo hitro izpopolnile, ker je na njeni zastavi zapisana bodočnost in veličina našega naroda in naše države. Narod bo hitro spoznal, da je prava državotvorna politika tista, ki zbira, ne pa ona, ki razdvaja in da brani državo in ustavo oni, ki brani zakoniti red, ne pa oni, ki pod pretežno obrambe države in ustave krijajo vsa jamstva ustavnih pravic državljanov. Preko vseh razlik v naziranjih glede notranje ureditve države, se bo narod pridružil složno in enodušno onim, ki zahtevajo, da se mora enkrat utrieno ustavno in zakonito stanje spoštovati od vsakogar, posebno pa od onih, ki imajo v rokah oblast v imenu kralja in naroda. Ta proglas je podpisal g. Ljubomir Davidović kot predsednik demokratskega poslanskega kluba.

Komunike opozicijskega bloka.

Beograd, 28. marca. (ML) Povodom celokupne politične situacije so imeli predstavniki opozicijskega bloka in sicer gg. Korošec, Spaho, Hrasnica, Davidović, Predavec in Voja Marinković nocoj do 7. ure seje v demokratskem klubu, na kateri se je razpravljalo o taktiki opozicijskega bloka na seji narodne skupščine, ki se ima vršiti jutri. Izdelal se je obenem

komunike za javnost, v katerem pojasnjuje opozicijski blok svoje stališče glede postopka radikalne vlade in rešitve krize. Komunike so podpisali gg. Korošec, Davidović, Spaho in Predavec. Ker pa g. Voja Lazić ni bil v skupščini in vsled tega ni mogel podpisati komunikeja, se je sklenilo, da se komunike objavi šele jutri, potem ko bi ga g. Lazić podpisal.

Vsi Radićevci v Beogradu.

Beograd, 28. marca. (ML) Poslanski klub HRSS je imel danes sejo. Ugotovilo se je, da se nahaja v Beogradu 52 njihovih poslancev. Nocoj je dospelo obvestilo, da je odpotoval g. Maček s poslednjimi Radićevimi poslanci iz Zagreba proti Beogradu. Jutri bo torej v Beogradu 65 Radićevih poslancev.

Opozicija na razpotju.

Beograd, 28. marca. (Z) V federalističnem klubu je došlo danes do velikega vznemirjenja. To vznemirjenje ni nastalo zaradi sestave nove vla-

de, ampak zaradi vesti, ki so se danes dopoldne razširile, da bodo centumasi demokratskega kluba sprožili vprašanje, ali še veljajo sklepi zadnjega kongresa demokratske stranke iz l. 1920, da stranka ne more sodelovati z nobeno drugo skupino, ki ne opira svojega programa na vidovdansko ustavo. Vest se je pojavila nenadoma in pozročila vznemirjenje pri demokratih in v vrstah opozicije. Zlasti se je posvečala velika pozornost sestanku poslanca Pribičevića in poslancev demokratskega kluba.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 28. marca. Napoved za 29. marca. Oblačno, deževno, hladneje.

litvah sklepa pakt z radikali, da vrže demokrate, skoraj nato pa se pričena snovanje opozicijskega bloka, da bi se vrglo radikale. V svojih listih napada Radića, v Zagrebu pa se z njim pogaja in dela politiko po njegovem naročilu. Nedoslednost postane pri SLS sistem. Posledica nedoslednosti pa je vedno izguba zaupanja. In zato je padel kredit SLS povsod in stalno. V tej izgubi kre-

Konstituiranje samostojnih demokratov.

Beograd, 28. marca. (Z) Za predsednika samostojnega demokratskega poslanskega kluba je izvoljen dr. Edo Lukinić, za podpredsednika dr. Dušan Bošković, za tajnika Večeslav Wilder, za blagajnika Joca Trifunović. Klub je o konstituiranju obvestil predsedništvo narodne skupščine s prošnjo, da pozove takrat, kadar bodo pozvani načelniki parlamentarnih skupin, predsednika kluba dr. Lukinića. Danes so se otvorili prostori za samostojni demo-

kratski klub. Ob tej priliki je bil prisoten tudi del pristašev iz države. Dospeli so množični pozdravi. Iz Davidovićeve skupine je izstopil Dušan Čorić in pristopil k Pribičevićevi skupini. Izjavil je obenem, da bodo izstopili iz Davidovićevega kluba še štirje poslanci.

Beograd, 28. marca. (MK) Nocoj je bila prva seja samostojnega demokratskega kluba.

Demokratska politika.

Beograd, 28. marca. (ML) Danes dopoldne je demokratski poslanec g. Dušan Čorić pisмено obvestil predsednika demokratskega kluba g. Davidovića, da je v volilnem okrožju Pančev-Bela Cerkev politična situacija taka, da bi demokratska stranka v slučaju razkola izgubila poslance. Slovanski živeli, ki tvori v Vojvodini le eno tretjino prebivalstva, bi bil od nacionalnih manjšin preganjan. Ko se je v Vojvodini zvedelo, da ima opozicijski blok s pomočjo Radića priti na krmilo, so začeli protinarodni elementi dvigati glavo. Vsled tega ne more odobravati ta-

ke politike. Razven tega ima dokaze, da Radić stalno dela proti naši državi in da hoče g. Davidovića le izigrati. Izjavlja se proti opozicijskemu bloku, ne priznava politike g. Davidovića in noče več pripadati opozicijskemu bloku, temveč Pribičevićevemu klubu. Tako pismo namerava poslati g. Davidoviću tudi posl. g. Nikola Karaš, tako da bi Pribičević imel 16 pristašev. Pričakuje se še vstop gg. Gligorija Anastasijevića, Trajka Arsića in Dimitrija Rajkovića. Demokrat Djordje Popović imenuje Pribičevićev klub filijalko radikalne stranke.

Konferenca nove vlade

Beograd, 28. marca. (ML) Davi se je vršila konferenca vlade. Govorilo se je o deklaraciji, vendar pa se ni še ničesar sklenilo. Novi ministri so prevzeli posle od prejšnjih ter se je o tem na konferenci poročalo. Minister notranjih del g. Srškić je poročal o svojem razgovoru s kraljem. Končno so se sklenilo, da se vrši seja radikalnega kluba popoldne. Poslal se je tudi predsedništvo narodne skupščine dopis, da se naj sestane skupščina čimprej, da se nadaljuje proračunska debata.

Beograd, 28. marca. (ML) Nocoj je bila važna seja vlade, ki so se je udeležili tudi novi ministri. Po referatu o situaciji se je diskutiralo o nadaljnjem delu, najprej o sami deklaraciji vlade. Sklenilo se je, da se sprejme stara deklaracija, ki jo je izdala homogena Pašićeva vlada na seji narodne skupščine 16. aprila 1923, in da bo en član vlade izjavil, da vlada nadaljuje politiko starega kabineta, t. j., da se sprejme proračun in ostali znani zakoni. Nato se je govorilo o verifikaciji. Sklenjeno je bilo, da se mandati HRSS, proti katerim ni vložena pritožba, verifirajo, a oni, proti katerim je vložena pritožba, zelo ostro presojaajo. Potem se je še govorilo o delu po sprejetju proračuna.

Beograd, 28. marca. (ML) Vlada se pripravlja na energično borbo v skupščini, a ravnatoko tudi opozicijski blok, ki narašča vsled prihoda vseh radićevih poslancev. Sile niso enake. Opozicija ima trenutno večino, vendar igra glavno vlogo politična sposobnost in gibčnost obeh blokov.

Džemijet razočaran.

Beograd, 28. marca. (ML) Šele sedaj prihajajo po borbi v džemijetskem klubu zanimive stvari na dan. Džemijetovci so bili najprej na strani radikalov, ko pa so slišali, da je g. Davidović dobil obljubo od kralja, da se mu poveri mandat za sestavo nove vlade, so se takoj nagnili k opozicijskemu bloku. Do tega je prišlo posebno po tem, ko je Spaho sporočil Ferad begu, da dobiyo v slučaju, da pride opozicijski blok na vlado, oblasti široko samoupravo, Makedonija pa avtonomijo. To je v džemijetu zelo učinkovalo. Bili so pripravljani, da sestavijo eno samo vsemuslimansko listo v kraljevini in gredo proti Pašiću in Pribičeviću. Pri glasovanju jih je bilo 5 za vlado, 2 nista glasovala, 6 je bilo nevtralnih, 1 pa za opozicijski blok. Sedanja slika je torej sledeča: Džemijet se je prestrašil, izgubil vse koncesije in bo brez vsega podpiral radikalno vlado.

Zahtevajte po vseh lokalih „Nar. Dnevnik“!

G. Pašić o situaciji.

Beograd, 28. marca. (ML) Nocoj je bila važna seja radikalnega kluba. Ministrski predsednik Pašić je poročal o situaciji in poudarjal, da je ta kriza bila historična in da je šlo za borbo ali za ali proti državi. Nikdar ni bila situacija tako težka, vendar se je na zadnje posrečilo najti izhod iz te krize. Džemijet bo za vlado in to je definitivno. Nemci bodo v opoziciji, toda kakor si kdo postelje, tako tudi leži. O verifikaciji je govoril v istem zmislu, kakor se je o tem razpravljalo na seji vlade. Dalje je rekel: Korošec je bil proti ustavi, a jo je priznal, Spaho je glasoval za ustavo, a je sedaj proti njej. Radić pravi, da je prisega samo formalnost. Ne preostaja nam drugega, kakor sprejeti borbo. Ta država ne sme razpasti in ne bo razpadla.

ZAGREBŠKI VELIKI ŽUPAN ODSTAVLJEN.

Beograd, 28. marca. (Z) Dosedanji zagrebški veliki župan dr. Cimič bo zamenjan in pride na njegovo mesto Juraj Demetrović, bivši pokrajinski namestnik.

Borzna poročila.

Beograd, 28. marca. Devize. Dunaj 0.1149-0.1151. Budimpešta 0.10-0.115. Bukarešta 42.50-42.75. Zeneva 1404-1406. London 350-350.25. Italija 352-353. New York 81.15-81.25. Pariz 446-447. Praga 237-237.25. Solun 132-136. Sofija 58-59. Valute. Dolarji. Zaključki: Dolarji 81, bolgarski levi 57.50, italijanske lire 352, francoski franki 442.50, češkoslovaške krome 233.

Zagreb, 28. marca. Devize. Dunaj 0.1143-0.1163. Bukarešta 0-43. Italija, izplačilo 350.62-353.62. Italija, ček 350-353. London, izplačilo 349.25-352.25. London, ček 348.875-351.875. New York, ček 80.75-81.75. Praga 236.40-239.40. Pariz 447.50-452.50. Sofija 0-56. Svica 1407.50-1417.50. Svica, ček 1403.50-1413.50. Valute. Dolarji 79.875-80.875, avstrijske krome 0.1135-0.1155, češkoslovaške krome 233-236, italijanske lire 347.50-350.50.

Curih, 28. marca. New York 577.50, London 24.85, Pariz 31.70, Milan 25.07, Praga 16.88, Budimpešta 0.0084, Bukarešta 3.05, Beograd 7.10, Sofija 4.15, Dunaj 0.00815.

Berlin, 28. marca. Dunaj 6.08, Milan 18.05, Praga 12.36, Pariz 23.24, London 18.05, New York 4.19, Curih 72.71, Beograd 5.58.

Praga, 28. marca. Dunaj 4.89, Berlin 7.83, Rim 153.25, avstrijske krome 4.89, italijanske lire 153.50, Budimpešta 4.50, Pariz 195.25, London 150.05, Curih 604.50, New York 34.70, Beograd 43.275.

Dunaj, 28. marca. Devize. Beograd 868-872, Berlin 15.47-16.05, Budimpešta 0.91-1.01, Bukarešta 364-366, London 305.000-306.000, Milan 3059-3079, New York 70.935-71.185, Pariz 3912-3928, Praga 2073-2083, Sofija 501-505, Curih 12.295-12.345. Valute. Dolarji 70.760-71.160, bolgarski levi 479-487, nemške marke 15.30-15.90, angleški funti 303.200-304.800, francoski franki 3885-3915, italijanske lire 3070-3090, jugoslovanski dinarji 876-873, romunski lei 360-364, švicarski franki 12.280-12.360, češkoslovaške krome 2057-2073, madžarske krome 0.85-0.95.

Branko Radičević.

15. marca 1824 po staremu koledarju se je rodil v Brodu na Savi carinskemu uradniku v avstrijski službi Teodorju Radičeviću sinu Aleksiju, ki je pozneje spremenil svoje rojstno ime v narodnega Branka. In ta Branko je postal za Srbe njihov Preselel!

Ze njegova prva mladost je bila »romantična«, ker se je moral često preseljevati z očetom, ki je bil premeščen v razne kraje. V Zemunu je obiskoval mali Branko od 1830—1836 tri razrede srbske in tri razrede nemške ljudske šole. Leta 1836 se je vpisal na gimnazijo v Sremskih Karlovcih, kjer je ostal do leta 1841, ko je odšel na temišvarsko gimnazijo. Leta 1843 se je vpisal na Dunaju kot slušatelj prava. Tu se je spoznal s Karadžićem in Daničičem. V sled pomaničarja gromotnih sredstev in deloma vsled burnega visokošolskega življenja ni mogel doživeti svojih pravih študij. Revolucijska leta 1848 in 1849 je preživel v Sremu, od

koder je obiskoval Beograd. Leta 1849 se je vrnil na Dunaj s podporo kneza Mihajla ter se vpisal kot medicinar. Toda zanj je bilo že vse prepozno. Umrl je na jetiki na Dunaju 1. julija 1853 (po novem koledarju). Pesniki je pričel že na gimnaziji ter se je hitro razvijal. Pesniški se je udeleževal od 1843—1850. Za časa njegovega življenja sta izšli dve zbirki njegovih Pesmi. Prva 1. 1847 na Dunaju in druga leta 1851 tudi na Dunaju. Po njegovi smrti je izdal njegov oče tretjo zbirko Pesmi, ki so izšle 1. 1862 v Temišvarju. Ostale poezije v rokopisu so last Matice Srpske. Radičevićeve pesmi so doživle mnogo izdaj v cirilici. V latinici pa so izšle 1. 1919 v Zagrebu kot izbrane pesmi.

Radičević ima velike zasluge za nacionalizacijo srbske poezije. Bil je prvi pesnik srbske romantike in v tem je njegov pomen.

Delo Društva narodov.

V februarju mesecu zaznamuje Zveza narodov napredek predvsem v dveh točkah: v komisiji za zmanjšanje oboroževanja ter v pripravah za finančno obnovo Ogrske.

Začasna mešana komisija za zmanjšanje oboroževanja se je sešla v Ženevi. Prvikrat je pri tej priložnosti prisostvoval razpravam tudi zastopnik Združenih držav, ki je podrobno razložil stališče svoje vlade. Komisija je poverila posebnemu pododboru nalogo, da pripravi novo konvencijo, ki bo sprejemljiva tako za Združene države, kakor tudi za ostale dežele.

Pomorski izvedenci so imeli sestanek v Rimu, od 14. do 25. februarja, v svrhu proučavanja sredstev za razširjenje principov washingtonskega sporazuma na nesiglatarne države.

Načrt Zveze narodov za finančno obnovo Ogrske je obšutno napredoval vsled dveh odločb reparacijske komisije.

Trinajsto poročilo komisarja za Avstrijo, Zimmermanna, naznanja, da se je končno doseglo ravnotežje v proračunu kljub izdatkom od strani vlade in zvišanju davkov.

Finančni svetovalec albanske vlade Hunger podčrtava v svojem poročilu težkoče, na katere zadeva albanska vlada, in uspehe, ki jih je dosegla.

Razgovori za poravnavo diferenc med glavnimi zavezniškimi silami in Litvo radi klajpedskega (memelskega) ozemlja so se vršili v Ženevi pod predsedstvom Normana Davisa, bivšega državnega podsekretarja Združenih držav.

Svet Zveze narodov je bil tudi odredil, da se uredi vprašanje pridobivanja poljskega državljanstva od strani pripadnikov nemške manjšine na Poljskem.

Na novo ustanovljeni higienski odbor je prvič zasedal v Ženevi in upošteval trajno sodelovanje med začasnim higienskim odborom in mednarodnim uradom za javno higieno.

Definitivno se je sestavil odbor, po-

verjen s pripravo programa konferencie, ki se bo sešla meseca novembra v svrhu omejitve izdelovanja alkaloidov, kakor tudi produkcije sirovega opija in listov koke. Enako se je ustanovil odbor izvedencev, določen za proučevanje trgovine z ženskami in otroki ter sredstev za njeno zatrtje.

Stanje finančne obnove Avstrije v februarju. Predhodni proračun za februar je znašal 588.8 milijard pap. kron (40.9 milijonov zlatih kron) izdatkov ter 518.8 milijard pap. kron (36 milijonov zlat. kron) prejemkov. Deficit 70 milijard pap. kron (4.9 milijonov zlat. kron) presega od provizorične delegacije dovoljeno višino (51.1 milijard pap. kron ali 3.5 milijonov zlat. kron) in je generalni komisar potrdil budžet le pod pogojem, da se bodo prejšnji izdatki kompenzirali v bodočih mesecih.

Kosmati dohodki avstrijske carine in tobačnega monopola so dosegli v januarju najvišjo vsoto od početka obnove, namreč 354 milijard pap. kron (173 milijard na tobaku in 181 milijard na carini) ali 24.5 milijonov zlat. kron.

Število brezposelnih se je zopet povečalo na 119.309 v začetku februarja proti 95.096 v januarju. V istem času lanskega leta je vlada podpirala 161.227 brezposelnih.

Iz državne službe je bilo na novo odpuščenih 1054 nameščencev, vsega skupaj dosega 64.020 oseb, od tega 15.919 iz upravne službe ter 48.101 iz državnih podjetij. Za december 1923 določeno število 75.000 reducirancev se ni doseglo.

Hranilne vloge, v januarju 41 milijonov zlatih kron, so se zvišale v februarju na 49 milijonov zlat. kron. Jeseni 1. 1922 so znašale samo 2.1 milijona zlatih kron.

Obtok papirnatega denarja je znašal 7. februarja 7.469 milijard papirnatih kron (513 milijonov zlatih kron), kritih z zlatom in devizami do 53 odstotkov.

Draginski indeks se je proti januarju v februarju dvignil za 2 odstotka.

Bolgarski poraz v Haagu.

Unija za Društvo narodov v Haagu je povodom bolgarske prošnje, naj se razpravlja o vprašanju, ako se more Društvo narodov mešati v notranje zadeve onih suverenih držav, ki so noben mednarodni pogodbi niso pod njegovim nadzorstvom, sklicala 19. t. m. v mirovni palači skupščini, ki se je otvorila v prisotnosti zastopnikov Društva narodov iz vseh evropskih držav, kjer obstojijo njegove lige. Bolgarska delegacija je med člane skupščine razširila ogromno literaturo o makedonskem vprašanju. Isto so storili tudi naši delegati. V bolgarski spomenici sta vsebovana poleg splošno znane teze »o bolgarski Makedoniji« tudi dve konkretni vprašanji: o manjšinah in o emigrantih. Za manjšine zahtevajo Bolgari mednarodno anketo v

naši in grški Makedoniji. Kar se pa tiče povratka emigrantov v Makedonijo, zahtevajo Bolgari, da se mora ravnotako izvršiti pod nadzorstvom mednarodne komisije.

Branje naše spomenice je vzbudilo velik interes. V naši spomenici je jasno in kategorično povedano, da v Makedoniji ni nobenih bolgarskih manjšin. Makedonskoslavna naselbina tvori del jugoslovanskega naroda ter je v državi Srbov, Hrvatov in Slovencev sestaven del narodne večine. Kot taka uživa vse pravice in privilegije enakopravnih državljanov. Vseled tega pomeni sprožitve vprašanja makedonskoslavanske naselbine sprožitve čisto notranjega vprašanja upravne narave suverene kraljevine Srbov, Hrvatov in Slo-

cev. Nikdo nima pravice, vtikati se v čisto notranje stvari naše države, ki ni podpisala nobene mednarodne pogodbe, v kateri bi bila priznana kakšna bolgarska manjšina v Makedoniji. Takega mednarodnega dogovora ni. Vprašanje emigrantov spada v izključno pristojnost naše in bolgarske vlade ter je v tem vprašanju že prišlo do sporazuma na soljskem sestanku 26. novembra lanskega leta.

Po branju naše spomenice je dobil besedo bolgarski delegat prof. Kirov, ki je izjavil, da je to zadnji polizkus za pretres tega vprašanja. Ako se to ne zgodi, bi moglo priti med Makedonci po njegovem mnenju do upora. S to izjavo je Kirov otvoril vsem delegatom oči, da so spoznali pravi cilj, ki ga brani. V dvorani se je opazilo, da preti Kirov z novo vojno na Balkanu. Naš delegat profesor Ibrovac je kratko spregovoril o naši spomenici. Nato je govoril grški delegat Makas, ki je govoril o komitskih organizacijah in prebral originalna pisma, v katerih zahteva izvrševalni odbor od komitskih voditeljev poročila o številu požganih hiš, porušeni mostovi in izvršeni atentati.

Prof. Kirov je izjavil, da ni v nobeni zvezi z bolgarsko vlado, da je samo delegat bolgarskega društva za Društvo narodov. Toda mora braniti Cankova, ki preganja in zapira komite. Nadalje je izjavil, da zbira Srbi vojno na bolgarski meji in da se Bolgari borijo samo legalno za osvoboditev Makedonije. Prof. Corović je izjavil: Cilj makedonske organizacije je ustvaritev nove neodvisne države v Makedoniji. To je ogroževanje državne integritete kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev in dokaz ilegalne borbe za ilegalni cilj. Kirov je odgovoril: Pogodbe niso večne in mi imamo pravico, da se borimo za njihovo spremembo. Ta izjava je vzbudila v skupščini veliko nezadovoljnost, ker je s to izjavo prizadel osnovni princip Društva narodov. Japonski delegat je pripomnil: Jasno je, da hočejo Bolgari spremeniti mirovne pogodbe, toda to ne sme biti.

Naš delegat prof. Corović je skupno z grškim delegatom predložil skupščini sledečo resolucijo: Unija Društva narodov izraža željo, da se aktivno pristopi k rešitvi vprašanja emigrantov iz Makedonije in zapadne Trakije. Unija bi rada videla izvršitev že sklenjenih konvencij med bolgarsko, grško in jugoslovensko vlado, da se ustvari atmosfera poverenja, neobhodno potrebna za razvoj balkanskih narodov.

Vtis te resolucije je bil velik, ker večina skupščine sploh ni vedela, da je vprašanje povratka emigrantov že urejeno s soljskim sporazumom. Vendar pa je bil končen sklep odrejen za prihodnji dan.

Naslednji dan 20. marca je prof. Kirov pričel dokazovati, da se v naši resoluciji ne veruje v izvršitev konvencije. Predložil je svojo resolucijo, po kateri naj bi mednarodna komisija skrbela o povratku ubežnikov. Angleski delegat je govoril o mednarodni anketni komisiji. Naši delegati so oba predloga zavrnili. Izjavili so, da naša vlada ne bi dovolila, da bi se izomeli mešali v naše notranje zadeve. Končno je angleski delegat izjavil, da vzame nazaj svojo resolucijo v korist naše, ki je bila dana na glasovanje skupno s Kirovovo. Rezultat glasovanja je bil sledeči: za našo resolucijo so glasovali delegati Angleje, Francije, Amerike, Japonske, Danske, Grške, Švice, Poljske in Českoslovaške. Za Kirovovo pa samo delegati Holandske in Madžarske.

Tako je propadel zadnji polizkus gospoda Cankova, da pride makedonsko vprašanje pred mednarodni forum.

Slabi izgledi rusko-rumunske konference.

Ne samo evropska javnost, tudi sovjetski in rumunski vladni krogi imajo prav malo upanja na uspešen zaključek dunajske konference. Rumunska delegacija hoče takoj po otvoritvi formulirati svoje naziranje v vprašanju meja; to taktiko, ki ogroža delo konference, bo sovjetska delegacija poizkusila preprečiti. Rumunski polarništisk že naprej pripravlja javnost na prekinjenje konference in na povratek rumunskih delegatov z Dunaja že v najbližjem času.

Pri prvem predhodnem sestanku načelnikov ruske in rumunske delegacije z dne 25. t. m. se še ni govorilo o programu konference, pač pa se je sklenilo, da poprosita Rascamu in Krestinskiju avstrijskega zunanega ministra dr. Grünbergerja, da bi prevzel predsedništvo na konferenci, ki se je vabilu tudi odzval.

Čeprav so bila prvotno na programu konference predvsem gospodarska sporna vprašanja, bo vendar os vsemu rusko-rumunskemu pregovarjanju besedarsko vprašanje. Kakor se sliši, bo delegacija SSSR zahtevala za Besarabijo plebiscit pod kontrolo kake nevtalne države. Proti rumunski zahtevi povračila zlatega zaklada, prenešenega med vojno v Moskvo, ki se ceni na okoli 4 milijarde franc. frankov, postavlja sovjetska vlada svoj račun financiranja rumunske vlade proti osrednjim silam za časa svetovne vojne. Ruski račun pa znaša več kot štiri milijarde francoskih frankov. Upanje na mirno razrešitev teh težkih političnih in gospodarskih spornih vprašanj postaja vedno bolj iluzorno.

KINO MATICA:
Od 27. do 30. marca.
Burka! Salve smeha!
„Faty in Fix-Fax“
Mladini primerno!

Grof Sforza in politika Italije.

Alberto Cappa je izdal brošuro, ki vsebuje govore in pisma grofa Sforze. Uvod v brošuro tvori pismo, ki ga je Cappa prejel od Sforze. Pismo se predvsem peča s poklicem diplomata in prehaja nato na Italijo.

Vesela, kakor je Italija — pravi Sforza — ki je veselila samo, ako bo glasnik določenih moralnih vrednot, mora vedno stremeti za politiko sporazumov, ki se je pričela v Rapallu in je prišla sedaj znova na površje.

Pismo nadaljuje: »Potrebno je, da postane Italija zagovornica Društva narodov, v katerega hočejo male države verjeti in tudi verjamejo. Tudi na tem polju lahko Italija združi idealne interese človeštva s svojimi neposrednimi interesi — to je bila čisto njena posebna sreča, čeravno je ni znala vedno izkoristiti. Kdor hoče voditi politiko resničnega poštenja in prave moči, se ne sme brigati za neposredne aplavze. Toda v Italiji se giblje politična literatura — izvzemši nekaj častnih izjem — v sferah nerealnosti. Ko smo proglasili, da hočemo mi, vnuki Machiavellija, realno politiko in ko smo povzdignili zastavo »sacro egoismo«, smo vstopili v svetovno vojno z najmanjšimi garancijami in ob najmanjši podpori. Kdor je v resnici realist, išče in proglašja idealne razloge, ki njegov realizem samo ojačajo.

Toda naglasil sem že, da ozdravimo. Ne radi navadnega optimizma politikov, marveč, ker najdemo za pomankljivost in zmote Italijanov v zadnjih letih opravičilo in razlago v kratki italijanski politični vzgoji. Vojna pa

je pritisnila svoj pečat idejam, čustvovanju in programu. Baš v vojni se je vgnezdila kal usodopolnih protislovij, ki so tako zelo škodovala že med vojno in tudi na mirovnih pogajanjih.

Bistveni načrti vojnega zakona San Giuliana so bili: popolno uničenje Avstro-Ogrske in s tem uničenje sile centralnega bloka; predhodna zveza med Italijo in Srbijo; jamstva za trajno zvezo med zmagovalci po dokončani vojni.

Po njegovi nenadni smrti pa je njegov naslednik Sonnino zahteval »našo vojno«. Brigal se ni za povojne zveze; izključil je najrahlejši stik z Beogradom; stremel je pa po čim večji svobodi, kljub zavezniškim vezem. Odtod je izvirjal odpor proti ekspediciji v orijent z italijanskim načelnikom na čelu kakor je predlagala Francija in odobril Cadorna.

Vez med usodo Italije, ki gleda v bodočnost, in usodo držav, ki jih je ustvarila vojna, je trdna in je ni mogoče razdreti, kakor je ni bilo možno razdreti tekom rodov; da citiram nasprotn primer: zveza med tremi cesarstvi je povzročila uničenje Poljske.

Italija bo morala vztrajati v politiki, ki sem jo započel v Rapallu in ki odgovarja veličini Italije. To je politika širokogrudnosti, ki bi jo nazvala politiko Društva narodov. Imela pa bo velikanski pomen tudi izven zunanje politike, ker dovede do spoznanja, da ne vodi sveta aristokracija, marveč volja narodov, s katero moramo računati, čeravno včasih zaspi.

Stanje našega delovnega trga.

Maribor, 28. marca

Pomanjkanje dela in s tem rastoča brezposelnost se je pojavila v občutnejši meri zadnje čase tudi v naši državi in seveda tudi pri nas v Mariboru. O tem vprašanju in o polju njegove rešitve je razpravljala že tozadevna anketa, ki se je vršila pred nekaj tedni in o kateri smo obširno poročali. Sedaj objavlja naša borza dela glavne podatke statistike iz svojega delovanja v lanskem letu in iz te statistike povzema malo sliko stanja našega delovnega trga v omenjeni dobi, ki je bila neposredna predhodnica sedanjega poostrenega stanja. Pod državno borzo dela v Mariboru spada po ukinitvenju njene podružnice v Murski Soboti ves teritorij naše upravne oblasti, zato se njeni podatki tudi nanašajo na vse področje, čeprav na deželo ne odpada procentualno veliko strank, ampak tvorijo gros mestni ponudniki in odjemalci delovnih moči. Iz statistike je razvidno, da je bila brezposelnost že lansko leto velika. Izredno veliko je bilo pomanjkanje dela januarja in aprila, prava stvarna brezposelnost, ki vlada v povečani meri danes, pa je pričela jeseni, meseca oktobra. Strank, ki so iskale dela, je bilo najmanj dvakrat več kakor pa prostih mest. Borza je radi tega zamogla preskrbeti delo in zaslužek komaj tretjini prosilcev; vsi ostali so ostali še nadalje brez kruha, v kolikor si niso sami preskrbeli tega ali onega posla. Energija, ki je bila s tem izgubljena, je velik minus za naše gospodarsko življenje, če pomislimo, da so znašali na ta način zapravljeni dnevi skupno vsoto 74.730. Če bi bil vsak brezposeln v teh dneh opravil samo za 25 Din dela, bi znašala celotna pridobitev lepo število 1.868.250 Din.

Pravo sliko stanja kažejo seveda komaj številke same. Pri borzi se je tekom leta oglasilo 17.613 strank in sicer 10.700 takih, ki so iskale dela, in 6.913 takih, ki so delo ponujale. Med deloiskalci je bilo 6540 moških in 4160 žensk. Prijavljeni deloiskalci so bili posebno v nekaterih razredih, katerih je 26, v velikem nerazmerju napram malemu številu delodajalcev. Tako je bilo v poljedelstvu in gozdarstvu mogoče preskrbeti dela le 21,23%, v strojni industriji celo samo 19%. Največje število brezposelnih so tvorili ključavničarji, monterji in mehaniki, torej specializisti, o katerih trdijo še danes nekatere naše firme, ki imajo v svojih obratih iznozemce, da jih ni nimamo! Večje povpraševanje po delovnih močeh nego ponujanje je bilo le v nekaterih prav redkih specialnih industrijskih strokah. Razen poedinih posredovanj je naša borza dela izvedla v preteklem letu tudi eno skupno posredovanje ter preskrbela nekemu podjetju v Zavidovičih v Bosni 70 drvar-

jev. Po zakonu bi brezposelni morali dobiti v času prijave pri borzi državno podporo, to pa se prakticira le v zelo nepopolnem obsegu, ker vlada ne stavi na razpolago potrebne denarja. Vse leto skupno je dobilo take podpore le 151 oseba, 133 moških in 18 žensk s še 118 družinskimi člani in sicer v malenkostnem iznosu 12.796 Din. 249 delavcem, ki so si šli drugam iskat dela, je pa borza podelila polovične železniške vozne karte, kar je obremenilo državo za nadaljnih 16.261 Din.

Vse to veliko posredovalno delo je izvršila borza z malenkostno potrošno vsoto 59.172 Din brez podpor in voznih kart ali s temi z 88.229 Din. Uradništvo je prejelo 49.938 Din, za najemno lokala se je potrošilo 3070 Din, za vse ostale pisarniške izdatke, za kurjavo, razsvetljavo, telefon, inventar, pisarniške potrebščine itd. pa komaj 6164 Din. In vendar je urad absorbiral 290 delovnih dni s povprečno 60 strankami na dan in rešil 6465 dopisov, 2859 prejel in 3606 odpisal. Vsako uspešno posredovanje je stalo državo torej komaj borihih 18 Din! To je splošna slika, ki jo nudi statistika naše borze dela. Resnična slika je seveda mnogo neugodnejša, kajti pri borzi so iskali dela večinoma samo mestni in okoliški brezposelnosti; oni iz oddaljenih krajev na deželi se v splošnem niso javljali. Mnogo jih je bilo pa tudi v mestu takih, ki so si brez prijave na svojo roko skušali najti služka in kruha.

Ta slika kaže, da je institucija državnih borz dela neobhodno potrebna za zdravo regulacijo delovnega trga, mora pa se že znatno izpopolniti. V prvi vrsti je treba, da se izpopolni omrežje teh uradov, kajti 8 jih v državi absolutno ne zadostuje. Borzine poslovalnice se morajo organizirati v vsej naši večjih, posebno pa industrijskih mestih, dati se jim morajo na razpolago delovna sredstva ter omogočiti vzajemno medsebojno delovanje. Razen tega je treba pritisniti na delodajalce, da bodo v izogib kazenskih posledic prijavljali tem uradom vse odpuste in vsa prazna mesta. Če se to zgodi, potem bo kmalu odstranjena brezposelnost, urejen bo naš delovni trg, rešili se bomo nepotrebnih iznozemcev, ki odjedajo kruha našim ljudem in odpadla bo potreba izseljevanja. Naša država je z ozirom na svojo veliko teritorialno površino redko obljudna, mnogo preredit. V narodnem in državnem interesu je, da se število našega prebivalstva čimprej pomnoži; ne bo se pa to zgodilo, če bodo naši ljudje primorani bežati za zaslužkom v tujino. Preprečiti to, je naloga borz dela, zato pa posvečajmo jim tudi potrebno pažnjo!

— Hitlerjev proces se bliža svojem koncu. V zadnjih dneh je bila alarmirana policija in državna bramba za slučaj, da bi prišlo do spopadov. Razsodba bo razglašena na prve dni prihodnjega meseca.

Današnje prireditve:

V Ljubljani:

Drama: »Danes bomo tiči«. Delavska predstava. Izven.

Opera: »Faust«. Gostovanje ge. De-bicke. Izven.

Kino Matica: Burke: »Fix in Fax-Fatty«. Salve smeha. — Mladini primerno. — Predstave ob 5., pol 7. in 8. uri.

Kino Ideal: »Pod dvema zastavama«. — Predstave ob 4., pol 6., 7., pol 9.

Kino Tivoli: »Čaša vode«. Veselotigra. — Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri.

Kino Ljublj. dvor: »Kadar žena ljubi«. V gl. vlogi Fern Andra. — Predstave ob 3. pol 5., en četrt na 8. in 9. uri.

V Mariboru:

Narodno gledališče: »Prodana nevesta«. Slavinska predstava. Gostuje g. Krizaj iz Zagreba.

V Celju:

Mestno gledališče: »Vzgojitelj Laco-vec«. Solška predstava ob 16. uri.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani: Tekoči teden: lekarna Sušnik na Maribor-trgu in Kurat na Osopovskem opeki.

Prosveta.

B. Shaw: Cezar in Kleopatra. Dodatno k uporabi: te zmesi historične komedije in večkrat lagodno anahronistične veseloligre je omeniti, da stvar prav vsled obilice »teatra«, navidezno prevlečenega z drzno odkritosrčnostjo in v pomankljivi gorkejših tonov — zapuščila hladno sled. Shaw preseka z neobičajno doslednostjo svojevrstnih značajev, pol ironično zamišljenih, pol umetno izdelanih, vzbuja pa odpor s ciničnim izdajanjem humorja in s iskano originalnostjo. Uprizoritev na našem odru je pa imenovati prav vzorno. Cezar (Putjata) je povsem sodoben človek. To je bolj preme, utrujen Anglež kot z gloriozno slavo obdan rimski bog. On govori z glasom ljudi, ki so in ki so bili. Brez tragike in velikih zapletljivih mu poteka čas pri navni egip-tovski kraljici-kratkokrki, kateri pa prično pod vplivom kulturne Rima rasti tigrovi zobje. Staro kraljestvo Nila se v tišem, a nelzopromnem boju upre usodi podvžencea. Cezar pa se vsem smehlja z izkušenim sme-bom človeka, ki pozna ta svet in njega slabosti. Semintja mu postane tesno, temne in-trigre dežele Faraonov za hip vržejo zrno tragike in dvomov vanj. Malo poroži za mečem, se zamisli in zagrozi — potem pa opusti dramatično pozo, da se vrne z vsemi bot domov. Takega Cezarja in tako Kleo-patro more seveda ustvariti le modern Anglež. G. Putjata zna to. V drugi in zadnji sliki je nekoliko »igral«, sicer pa je ostal dosleden že omenjeni karakterizaciji Cezarja, ki ga je ustvaril Shaw: vseizkušen, hladen in mirno računajoč človek ter lahko ka-rikiran junak od blizu. Vloga je to, ki vpli-va kot premišljena klofuta zgodovinski tra-diciji in udušen zasmeš starih podobam an-tike. Nekaj je to koncesija sodobnemu oku-su — pa tudi persiflaza na sodobnike. Dvojni smeh, dvojni rezilo — vmes pa teče do-kaj istinito zgodovinsko dejanje.

Kleopatra (ga. Nahklova) je vsa živa.

tigrasta in razvijajoča se kraljica. Malce preglasna, nekaj preoperetna, semintja nerazumljiva — a njen okoren pojav, iskrenost tega, kar podaja, ublažilo vpliva na to njeno kreacijo, ki bi jo pa ne mogel prištevati med najboljše. Rufio (g. Skrbineš) je prevdarno podan in se mu povsem vse-boli prilaga (brutalen rimski poveljnik) kot kak oče (Joe Vilim) v humoristični vlogi so-dobne komedije. Izborben je Lipah (Poti-mus) in dramatično-silna ga. Marja V era (Ftataeteta). G. Drenovec je imel izredno srečo v maski in v vlogi. Dober je Plut in Gregorin, zadnji ves v svojem elementu. Ostali so izpopolnili močno skupnost igre. Scenično lepe slike je — kolikor v naših razmerah mogoče — oskrbel režiser g. Šest.

Delavska predstava v dramskem gledališču. Danes v soboto zvečer ob 8. uri vprizori se v dramskem gledališču veleza-bavna burka »Danes bomo tiči« in sicer kot delavska predstava pri znižanih cenah. Predstava je v prvi vrsti namenjena našim delavcem, vabimo pa tudi drugo občinstvo na poset te predstave.

Gospa Deblicka kot gost v operi Faust. Danes zvečer gostuje tretjič v našem gledališču ga. Deblicka in sicer poje vlogo Mar-garete v operi »Faust«. Fausta poje g. Ko-vač, Mefista g. Zathay in Valentina g. Po-pov. Ostala zasedba ostane ista kakor pri premijeri in prvi reprizi.

»Traviata«. V nedeljo zvečer se poje v opernem gledališču opera »Traviata« z go-spo Hedviko de Deblicko kot gostom v ko-loraturni vlogi Violette. Vlogo Germona poje g. Sovilski, njegovega očeta pa g. Po-pov. Ostale vloge so v navadni zasedbi. Predstava se vrši kakor izven-predstava.

Celjsko gledališče. V torek dne 1. aprila gostuje član Narodnega gledališča iz Ljubljane. Ta večer se vprizori priljubljena komedija »Fava« z gg. Šestom v naslovni vlogi. Moderne plesne izvajajo iz priljubljenosti člani kluba ljubljanskega vesolstva.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 28. marca.

General Maister.

Najbolj vesela slika nacionalne moči in aktivnosti bi morali biti dogodki po prevratu, v resnici pa so bili žalostni dokaz naše nezavednosti, naše nedelavnosti in naše neoprostljive pasivnosti. Ko so vsi naši nacionalni nasprotniki delali na vse kriplje, ko je celo ravno kar katastrofalno razbita Avstrija začela zbirati vojske za pohod proti nam, smo držali mi roke križem in se zanažali na cel svet, samo na svoje zdrave mišice ne.

Iz teh žalostnih dni neoprostljivega rajanja in še bolj neoprostljive nedelavnosti blesti na vse večne čase svitla slika — osvobodjenje Maribora. To sliko pa je narisal — general Maister.

Ko je naš operativni vojni minister podil fante domov, je zbral general Maister ob severni meji, ne paradnih vojakov, — temveč vojske-borce. In čeprav ob najneugodnejših razmerah, ko so nasprotovali njegovim načrtom domači pacifisti skoraj ravno tako, kot nemški imperijalisti, je general Maister s svojo namero uspel in Maribor je postal slovenski.

Ta zgodovinski dogodek mora biti večni memento slovenskemu narodu in nikdar ne smemo pozabiti, da je bil Maribor osvobojen le vsled volje generala Maistra in dejanja njegovih borcev.

Naša današnja naloga je, da osvobodjeni Maribor nacionalno tako utrdimo, da bo naša ponosna trdnjava in žarišče naše nacionalne moči.

Dobra znamenja so na obzorju, da bomo to tudi dosegli, zakaj skoraj istovrstno s petdesetletnico generala Maistra je osnovan v Mariboru nacionalni blok.

Volji se je pridružila sloga, oboje pa daje silo — zmago. Ta pa je praviša petdesetletnica osvoboditelja Maribora.

V tem znamenju praznujemo mi petdesetletnico generala Maistra in v tem znamenju mu kličemo: Na mnoga leta!

Naprej nacionalni blok Maribora! Z zmago kronaj delo generala Maistra!

— G. dr. Albert Kramer je glavni urednik demokratskega »Jutra« in glavni urednik »Slovenskega Naroda«. V obliki teh listih se pridno napadajo naši uredniki, pa čeprav je g. dr. Kramer član novinarske organizacije, ki take napade prepoveduje. Ljubljanska novinarska organizacija pa je dalje tudi sklenila, da bo glavni urednik tudi odgovorni urednik. Kljub temu pa noče g. dr. Albert Kramer odgovarjati niti za napade v »Jutru« in niti za napade v »Slovenskem Narodu«, temveč prepušča obsodbo novinarju g. Brozoviču. Če se s tem postopanjem strinja novinarska organizacija, je to njena stvar, ne strinjamo se pa z njim in zato izjavljamo, da smatramo v bodoče za vsak napad g. dr. Kramera osebno odgovornega. Quod licet Jovi, ne bo veljalo v slovenski žurnalistiki!

— »Slovenskem Narodu«. Ko je bil »Slovenski Narod« za prodan, je napisal v svojem uvodniku z dne 25. novembra l. 1923. sledeče besede: »Izjavljam, da nisem strankarski organ in da se bomo borili proti kugi korupcije in partizanstva brez ozira na levo in desno«. — Vprašanje ljubljanskega mandata je kričel primer partizanske kuge. Vprašanje ljubljanskega mandata pa je tudi stvar, ki se zelo tiče »Slovenskega Naroda«, kajti »Slovenski Narod« je zagovarjal volilni dogovor z mladino in s tem bistveno pripomogel k izvolitvi prof. Reiserja. Danes je vprašanje ljubljanskega mandata na novo razgrnjeno in usodne važnosti za naprednjake, zakaj brez odložitve mandata prof. Reiserja ne more biti govora o kakem novem volivnem sporazumu med državnimi elementi. Zato upamo, da se »Slov. Narod« in njegov glavni urednik g. dr. Kramer ne bosta zatekla k molku.

— Čudno. V zadnjem »Glasu Svobode« ni nobene manifestacije Lemeža. Z ozirom na novo Pašič-Pribičevićovo vlado bi bilo to pač nujno potrebno.

— V Kmetnem Vestniku »Glasu Svobode« piše g. Andrej Šimnovec o svojih spominih v carski in sovjetski Rusiji. Pri tem pozablja g. Šimnovec omeniti zanimiv dogodek, ki se je odigral po revoluciji, v nekem sibirskem taborišču. Tam se je namreč osnovala nekakaj majhna zelena internacionala, ki je bila odločno protikomunistična. Tej internacionali je pripadal tudi g. Šimnovec. Zakaj tega ne omenja g. Šimnovec? Bilo bi vendar zanimivo zvedeti, zakaj je postal g. Šimnovec iz protikomuniste, komunist.

— Doslednost. Glede ljubljanskega mandata smo večer izpovedovali resno besedo. Ko so bili ljubljanski mladinci poslani izgovoriti in bi moral prof. Reiser v zmislu dane besede odložiti mandat v korist dru Ravnarju, si je dr. Žerjav izmislil v zadnjem trenutku nov izgovor, češ, da je bilo bistvo sklenjenega pakta od 19. februarja 1923, da dr. Ravnar ne stopi v radikalni klub, kar bi bilo proti interesom demokratske stranke. Dokazano je, da ta pogoj niti ni bil naveden v paktu, niti ni bil misljen. Nasprotno, sta si obe stranki glede parlamentarne opredelitve poslancev, odnošno njegovega namestnika pridržali svobodno odločiti. Pa če bi bilo tudi res, da je baziral pakt na tem pogoju, so ljubljanski mladinci s prof. Reiserjem vred s prestopom v naložbo zavestnosti z radikalizmom pokazali, da je baš v največjem interesu tega dela bivše demokratske stranke, ako pakta z radikalno stranko. Oni »pogoj« je torej odpadel in prof. Reiser bi moral sedaj brezposlovno odložiti mandat v korist dru Ravnarju. To bi bila ena doslednost. — Druga bi bila ta, da reproducirajo vse one članke o »uskotv« in »izdajstvu«, ki so jih metali v obraz pristašem Narodno-napredne stranke, ko so bili ti prisiljeni izstopiti iz JDS. Vsa ta očitanja morajo prilagoditi sedanjemu svojemu obnašanju, tembolj ker so pristali NNS izstopiti iz JDS iz čisto etičnih, nagibov (boj proti korupciji, partizanstvu, neodkritostnosti), dočim bi v sode-

njem činu ljubljanski mladinci težko mogli najti etičnih momentov. — Tretja doslednost bi bila, da prosijo za odpustanje dru Ravnarja, ki so nanj nakladali ves svoj gnaj edino z razloga, ker so mu očitali zveze z radikali, s to »korupto« in »protinardno« stranko kakor so jo imenovali. S tega razloga so nanj naščuvali Orjuno in del Sokolstva. S tega razloga so ga pustili izživljati na shodu narodno-obrambnih organizacij, ki je imel protestirati proti aneksiji Reke. Danes si pustijo od Orjune klicati hozana, ko so iaktično storili ono isto, in še več, kar so bili očitali dru Ravnarju. — Vse to in marsikaj še bi bilo dosledno. Toda pričakovali od njih doslednosti? Saj se še mnogih drugih težjih grehov ne morejo otresti.

— Jugoslovanski konzulat v Bratislavi. Iz ministrstva zunanjih zadev poročajo, da se osnuje v Češkoslovaški republiki v Bratislavi jugoslovanski konzulat.

— Imenovan je za predsednika državnega sveta dr. Mihajlo Poličević.

— Potres. Potresna opazovalnica prof. Belarja pod Triglavom zaznava, da so dne 26. t. m. instrumenti zabeležili ob 18. uri 12 minut mal potresni sunk. Daljave kakih 360 kilometrov. Sunk se severozahoda.

— Jugoslovanska izdaja »Prager Presse«. Znan českoslovaški dnevnik »Prager Presse« izda okoli 15. aprila t. l. posebno številko posvečeno izključno naši kraljevini. Ta izdaja, katere je že druga te vrste, bo zopet gotovo vzbudila veliko zanimanje. Imajo razpravljati o našem gospodarskem razvoju in o okrepih odnosih med kraljevino SHS in Češkoslovaško republiko zlasti na narodno-gospodarskem polju. Poleg tega prinese ta posebna izdaja omenjenega dnevnika več člankov ter razprav o naši kraljevini izpod peresa znanih strokovnjakov. Na pomladanskem veleselju v Zagrebu bo imela »Prager Presse« posebni kloek, kjer se bo omenjena posebna izdaja razprodajala. Opozorjamo naše kroge na to izdajo ter na ugodnost inseriranja v njej.

— Brzojavke na zastopstva tujih držav v naši kraljevini se ne kolkujejo. Ameriški konzulat v Beogradu se je prižloži na ministrstvo pošte, da zahtevajo nekateri brzojavci od oseb, ki se brzojavno obračajo na ta konzulat, tudi kolek, ki je po zakonu o takšnih predpisih za pismene in brzojavne vloge. Ministrstvo pošte je na vlogo ameriškega konzulata naročilo podrejenim uradom, da zahtevajo predpisano takso le za one brzojavke, ki so naslovljene na naše državne oblasti.

— Železničarji in novi minister za promet. Kakor hitro bo vlada in narodna skupščina začela z rednim delom, bomo poslali v Beograd delegate, ki bodo s Centralnim odborom pri g. ministru za promet dr. Svetislavu Popoviću intervirali za nujno rešitev najvažnejših stanovitih vprašanj železničarjev. Danes (28. marca) pa smo od poslali sledečo brzojavko: »Gospodu ministru za promet dr. Svetislavu Popoviću, Beograd. Osebe v direktiji Ljubljana se ne prevaja. Rimski sporazum o južni železnici v narodni skupščini ni ratificiran. Predjuni se osebni bive južne železnice v Sloveniji in Hrvaški še niso izplačali. Potnine za prometno osebo še niso povisane, čeravno so ostalim državnim nameščenim povisane že s 1. oktobrom 1923. Prosimo nujne odredbe za izplačilo predjuna za 4 mesece bivšim južnim železničarjem po komiteju in za povisane potnine s 1. oktobrom 1923. Rimski sporazum je treba takoj predložiti narodni skupščini. Komisija za predvedbo osebja direktije Ljubljana naj se takoj sestavi. — Zveza jugoslovanskih železničarjev, Ljubljana. — Razen tega smo brzojavili tudi Centralnemu odboru, naj pri g. ministru za promet takoj intervirna za pospešeno rešitev teh vprašanj. — Osrednji odbor ZJZ.

— Zgradba prvega aeroplana v naši državi. Pretekli dni se je v Novem Sadu vršila prva poskušnja vožnja z aeroplanom, ki je bil zgrajen v Novem Sadu. Poizkusni polet se je sijajno obnesel. Aeroplan stane 280.000 Din.

— Ponarejeni 1000 dinarski bankovci. Novosadska policija je prišla na sled, da se v mestu pojavljajo ponarejene novčanice po 1000 Din. Dosedaj je policija aretirala več oseb, ki so osumljene, da so v zvezi s falsifikatorji. Falsifikati so izredno dobro ponarejeni in jih je težko razločevati od pravih bankovcev. Sodi se, da je centrala falsifikatorjev v Beogradu.

— Otvoritev brzojava in telefona pri pošti Škrljevo. Dne 1. marca t. l. je bila pri pošti Škrljevo otvorjena javna telefonska govornilnica in brzojav s telefonskim obratom z omejeno dnevno službo. Posredovalna postaja je Bakar.

— Snežni zameti v Črni gori in paketni promet. Iz večjeje industrijske kraja na Gorenjskem nam pišejo: Okoli zadnjih božičnih praznikov je bilo, ko je poštna uprava obvestila pošne urade, da je paketni promet s črnogorskim kraji: Andrijevico, Beranami, Kolašinom in Belim poljem zaradi velikega snega ukinjen. Ne moremo si misliti, da bi bili omenjeni kraji tako zameteni, da bi bil še danes paketni promet z njimi nemogoč. Poštna uprava, ki je poštam sporočila, da je v one kraje poštni paketni promet ukinjen, ima vsekakor dolžnost, obvestiti pošte, da je paketni promet v Črno goro normalen, da se bodo paketi zopet sprejemali, a ne še vedno brzokone neopraščeno odklanjati.

Ljubljana.

Ljudska visoka šola v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 30. t. m. ob 10. uri dop. v zbornici dvorani na univerzi javno, vsakomur dostopno predavanje o naslednjem predmetu: Jezus Kristus. Predava g. univ. prof. dr. L. Ehrlich.

— Umrlil so v Ljubljani. Dne 26. marca: Blaženka Schwab, trgovčeva hči, 3 mesece. — Dne 27. marca: Matevž Rozman, zasebnik, 56 let.

— Revne otroke lahko razveselite, ako kupite srečke društva »Atena« in jih poklonite šolskim vodstvom v razdelitev. Podarjene srečke sprejema vsak dan gđ. Kajzeljeva v društveni telovadnici na Mladiki.

— Otroci! Mami! Oglejte si izložbo pri tvrdki »Elite«, Prešernova ulica. Za 2 Din mnogo veselja!

— Otroška postelj z opremo in novo moško kolo sta glavna dobika srečelova za otroke. Kdor želi sreče ali hoče nuditi otrokom malo veselja, naj kupi srečko za 2 Din v trafiki Sever, Selenburgova ulica. Razdelitev dobikov v najkrajšem času v Ortopedski telovadnici društva »Atena« na Mladiki.

— Tenis-sekcija društva »Atena« javlja, da se vrši vpisovanje za tenis 2. aprila in 4. aprila od 5.—7. ure v ortopednem zavodu v Mladiki.

Dijaško društvo »Preporod« priredi danes ob 20. uri v dvorani arene Narodnega Doma akademijo, pri kateri sodelujejo vse društvene sekcije. Po akademiji priredi centralno tainištvo gostom ples. Vstop le proti vabilu. Vstopnine ni.

— Policijske ovadbe. Včeraj so bile vložene te-je ovadbe: 1 radi splošnega suma (z aretacijo), 3 tatvine, 1 radi kaljenja nočnega miru, 4 radi prestopka cestno policijskega reda, 1 pasji kontumac, 2 radi nedostojnega vedenja, 4 radi prekorajenja policijske ure, 1 radi avtomobilnih predpisov, 1 radi zglasevalnih predpisov in 1 radi pobeга od doma.

— Izgnan je iz ljubljanskega policijskega okoliša za nedolžen čas oženjen trgovski pomočnik France Otorepec, doma v Sp. Hudinji in sicer vsled tega, ker je bil že 19 krat kaznovan radi tatvine.

Maribor.

V zadnji tajni seji mestnega občinskega sveta je bilo mesto drugega jurista pri tukajšnji mestni občini podeljeno okrajnemu komisariju mariborskega okrajnega glavarstva g. Francu Rodošku.

Smrtna kosa. Umrila sta v Sodni ulici stanujoči 36 letni zasebnik Milan Žnidaršič in v Wildenraimerjevi ulici stanujoči 40 letni jurist Albin Domicelj.

Mlada učežnika. Policija je včeraj ustavila dva dečka, ki sta pobegnila od svojih staršev v Gradcu. Bila sta odposlana domov.

Iz ljubljana denarnica. Brzojavni moster Franc Emeršič je izgubil danes na potu z glavne pošte na glavni trg svojo denarnico s šestimi 100 dinarskimi bankovci. Z ozirom na težak položaj državnega nameščenca je upati, da najde denar kak poštenjak, ki ga bo lastniku tudi vrnil.

Arctacija. Večkrat predkaznovana prostitutka E. I. je bila včeraj zopet aretirana in izročena sodišču.

Repertoar Narodnega gledališča.

V soboto, 29. marca: »Prodana nevesta«. Slavnostna predstava v proslavo Smetane.

Celje.

— Srpska pravoslavna občina v Celju priredi jutri v nedeljo 30. marca v Celju v Narodnem domu ob pol 9. uri zvečer vokalni koncert. Pevske točke izjava akademika družina »Balkan« iz Zagreba, katere poseti ta dan na svoji turneji po Sloveniji naše mesto. Večer bo nudil lep umetniški užitek, poleg tega pa se bo tudi manifestiralo za kulturno in narodno skupnost vseh treh plemen. Pričakovati je, da na koncertu ne bo manjkalo nobenega zavednega jugoslovanskega Celjanca.

— Podporno društvo za revne otroke v Gaberju priredi v nedeljo dne 11. maja veliko tombolo na Dečkovem trgu pred Narodnim domom.

— Občni zbor »Olepeševalnega in tujskega prometnega društva v Celju« se vrši v soboto dne 5. aprila ob 20. uri v rdeči sobi Narodnega doma z običajnim dnevnim redom.

— Velik živinski in kramarski sejem se vrši danes v soboto v Celju.

— Sneg je pri nas zadnje dni vsled nastopivšega toplega vremena popolnoma izginil. Videti ga je samo še v Savinjskih planinah. Po livadah cveto zvončiki in trohente. Tudi lastavice je bilo že videti. Po dolgi, hudi zimi smo vendarle dočakali spomlad.

Iz raznih krajev.

— Od »mrtvih« vstala. Primorski »Novi list« poroča iz Krenovca ta-le interesanten slučaj. Dne 18. t. m. se je Romana Miculinić, stara 65 let napotila na Reko po opravkih. Ko se je naslednji dan vrnila domov, je obotela in legla v posteljo. V soboto, dne 22. t. m. ob 10. uri dopoldne je Romana Miculinić nenadoma »umrla«. Vsa njena okoličina je bila prepričana, da Miculinić ni več pri življenju, ker niso na njej videli več nobenih znakov življenja. Miculinić so domači položili v rakev, pregrnili z mrtvaškim prtom in opravili obrede, ki so običajni v otonem kraju. V nedeljo, dne 23. t. m. bi morala biti »pokojna« Romana Miculinić pokopana. Kar nenadoma je pa v nedeljo dopoldne Miculinić odprla oči, vstala iz rakev in pričela hoditi po sobi vsa prestrašena, kako je to mogoče, da so ji domači pripravili tako tdo in nenavadno ležišče. Razumljivo je, da so bili domači izredno presenečeni od nenadnega oživitja 65 letne Miculinić, katero so že oživljali kot mrtvo. Naenkrat je imela Miculinić polno sobo občudovalcev iz sosednih hiš, ki so vsi govorili, da se je zgodilo »božje čudo«. Nato došli okoližni zdravnik je ugotovil, da je Miculinić samo navidezno umrla in so bili domačini v veliki zmoti, da so jo proglasili za mrtvo.

— Strašen dvoboj s sekirama. V Vladimirovcu sta se naselila Stana in Janko Sankovci. Janko je bil za časa vojne dobrovoljec. Po vojni se je vrnil v svojo vas Kozaperovec, kjer se je priženil k vdovi Stani. Ko je dobil kot dobrovoljec 8 introv zemlje v Vladimirovcu, je nagovoril Stano, da proda svojo posestvo in gre z njim na nov dom v Vladimirovec. Stana je pristala na to ponudbo. V Vladimirovcu je Janko Sankovci zapravil denar, katerega je Stana dobila za svoj dom. Ko sta bila mlada zakonika brez denarja, je pričel Sankovci poditi svojo ženo Stano od sebe. Med zakonikoma je vladalo strašno življenje: večni prepri in pretepi. Nekega večera je prišel Janko Sankovci pijan domov in pričel zopet besneti proti ženi, dokler ni segel po sekiri. V obrambi je Stana tudi pograbila sekiro in nastala je borba za življenje in smrt. Pred sodiščem je Stana dvoboj s sekirami popisala tako-le: »Ko je moj prvič zamahnil, sem mu udarec odbila s svojo sekiro. Prav tako se mi je posrečilo odbiti udarec drugič. Mojeva sekira je odbila od držaju moje sekire in sem bila le nekoliko ranjena po roki. V tretje so najine sekire zadele v celo, da se je zaistrilo železo. V četrto je moj mož zamahnil nekoliko višje, a jaz niže. Pri tem udarcu se je mož zgrudil ranjen na tla in na mestu umrl.« Za tem udarcem je Stana še dvakrat udarila z nšest sekire svoje ga moža po glavi. Pred sodiščem je bila Stana Sankovci oproščena za smrtni udarec, ki ga je prizadela možu, ker je sodnik smatral, da je ravnovala v sšobranu. Obsojena je bila le za zadnja dva udarca po že padlem možu, ker je prekorajčila sšobran. Sodba se glasi na tri mesece zapor.

Naročajte in širite
„Narodni Dnevnik“!

Gospodarstvo.

Tržna poročila.

ŽITO.

Novi Sad, 27. marca. Pšenica 330, koruza 240—260, moka »a« 505, »b« 315—320, krompir 180.

Dunaj, 26. marca. Pšenica, jugoslovenska 1.69 čsl. kron, romunska 1.56 č. k., domača 3200—3250 avstr. kron. Rž, madžarska 1.40 čsl. kron, koruza, jugoslovenska 1.31 čsl. kron, fižol 1.38 čsl. kron, romunska koruza 10 hol. gold. Oves 2620—2650 avstr. kron, ječmen, domači 3475—3525 a. kron.

Budimpešta, 26. marca. (V tisočih madž. kron). Pšenica 308—325, rž 275—280, koruza 250—255, ječmen za pivovarne 340—370, oves 260—270, otrobi 200—205, lucerna 8—9.

VPISI V TRGOVSKI REGISTER.

Vpisale so se nastopne firme: Engelbert Devetak, trgovina z lesom, Brezno ob Dravi; Ivan Zupančič, agentura in komisija izdelovanja nepremočljivih dežnih plaščev »De-Pla«, Celje; A. Štokar, lesna trgovina, Domžale; Guido Rütgers, imetnik dr. Hugo Schmoock, podjetje za impregniranje lesa in lesno pokladanje v Hočah; Tršan, izdelovanje in trgovina s kovinskimi izdelki in stroji, Jesenice; Iv. Auerhammer, trgovina z mešanim blagom in komisija, Ljubljana; Lud. Heršič, lesna trgovina, Ljubljana; I. Pogacar, svetlobna industrija »Vesta«, Ljubljana; Jos. Rojina, trgovina s konfekcijskim blagom, Ljubljana; E. Rotter, komisijška trgovina s klobuki, Maribor; Ignac Tomc, trgovina z deželnimi pridelki in vinom, Moravče; Josip Cizpott, trgovina z mešanim blagom, Murska Sobota; Ivan Komovc, lesna trgovina, Rakek; I. Buzzolini, tvorniško izdelovanje salame in klobas, Stozice; Josip Pukljak, trgovina z vinom na debelo, Videm-Dobrepolje.

Izbrisana pa je firma Arnejc, lesna trgovina, Jesenice, ker se je obratovanje opustilo.

— Iz Trgovske in obrtniške zbornice. V Trgovski in obrtniški zbornici je bila včeraj seja združenih odsekov pod predsedstvom zborniškega predsednika gospoda Ivana Kneza. Zbornični predsednik je ob pritrjevanju zborovalcev izrekel pri srčne čestitke gospodu dr. Murniku povodom pidesetletnice. Dnevni red je bil jako obsežen. Kot prvo vprašanje je prišlo na razpravo vprašanje ukinitve stanovitnih predpisov. Po obširni vsestranski debati je zbornica sklenila svoje načelno stališče in poverila poseben odsek, da formulira izjavo. Razpravljalo se je nato o težavnem stališču našega obrtništva in oddaji državnih dobav. Predmet nadaljne razprave je bilo vprašanje, kakor postaviti pravde pred zbornimi sodišči. Pozdravila se je z zadoščenjem vest, da v kratkem začne posloovati razsodišče pri borzi v Ljubljani. Soglasno je bil sprejet nujni predlog glede taksne dolžnosti trgovske korespondence, potem predlog glede davka na poslovni promet, v kolikor zadeva male obrtnike in rokodelce in predlog glede točarske takse od žganja in vina. Potem je prišlo na razpravo vprašanje ustanovitve državne obrtne banke in se je sklenilo predlagano resolucijo glede uredbe tega zavoda. Odobrilo se je poročilo glede izvoza kostanjevega lesa, o

Sokolstvo.

Sokol I. Prosvetni odsek priredi v soboto dne 29. marca ob 20. uri v društvenih prostorih na Taboru predavanje za članstvo. Predava br. dr. Turk: »Dobrovoljsko gibanje v Rusiji II. del. — Bratje, sestre, udeležite se ga polnoštevilno!

Sokolstvo gledališče v Radovljici opozarja na gostovanje gđ. Mire Danilove, ki nastopi 30. t. m. in 6. aprila v vlogi Jacinte, ki jo igra v Narodnem gledališču v Ljubljani z velikim uspehom. »Pohujšanje v dolini Sentilforjanske« se uprizarj prvič od osmih zvečer, in bilo bi umestno, da to predstavo posetijo v prvi vrsti domačini, ker je druga popoldanska predstava namenjena bolj zunanjim udeležnikom. Popravanje po vstopnicah je veliko, zato naj se poslužijo obistnostno predprodaje, ki jo oskrbuje br. Jaklič.

Sport.

Ljubljana: Celovec. Predprodaja vstopnic v trafiki Sever, Selenburgova ul. Znižane dijaške karte se izdajajo samo v predprodaji. Sedeži so numerirani, vsakdo si torej vnaprej lahko zagigura določen prostor.

Ljubljana: Celovec. Tekma reprezentančnih nogometnih moštev Ljubljane in Celovca, ki se vrši jutri ob pol 15. uri na igrišču Ilirije, je za naš nogometni šport prva etapa do večjih mednarodnih prireditelj reprezentančnega značaja, ki so v prvi vrsti sposobne, da dajo sportu novih impulzov. Važna je posebno vsled tega, ker bo opozorila na naš sport inozemstvo, kajti beležili jo bodo vsi inozemski športni listi in velik del dnevnega tiska v Avstriji. Iz teh ozirov ima tekma največji pomen ter zasluži pozornost in uvaževanje najširše javnosti. Kot v vseh takih slučajih bodo tudi te tekmi gotovo prisotnovali zastopniki oblastev. — Vobče se pripisuje ljubljanskemu moštvu nekoliko boljše izgledne na zmago. Ali je to naziranje pravilno, se bo pokazalo seveda šele v tekmi. Ljubljanski team ima vsekakor vse prednosti, ki jih daje intenziven in sistematičen trening. Homogenost, enotnost ljubljanskega tima, ki ga tvori kompletno SK Ilirija, je izven dvoma; moštvo se nahaja fizično v izvrstni kondiciji, pa tudi v tehničnem znanju so dosegli igralci večidel že zelo visoko stopnjo. Celovsko moštvo, ki sestoji v glavnem iz Atletik SK, je treniralo jeseni pod vodstvom dunajskega internacionalca Seidla; od zadnjega nastopa v Ljubljani spomladi 1923, ko je podleglo Iliriji z 1:2, je mnogo pridobilo. Kot reprezentanca Koroške je skoro isto moštvo dvakrat premagalo reprezentanco Štajerske. Domači team bi lahko storil usodno napako, ako bi tega nasprotnika podcenjeval in ako se ne bi pripravil za tekmo z vso vestnostjo. — Tudi športni moment tekme pride tedaj v polni meri do veljave in nenavaden interes publike je dočela upravičen. Tekmo bo vodil znani zagrebški sodnik Fabris.

Priprave jugoslovanskih lahko-atletov za Olimpijado. Kljub temu, da niso zagisurana denarna sredstva za odboje naših atletov v Pariz, je atletski Savez že lansko leto odredil, da se v vseh mestih vrše treninji in priprave za olimpijska tekmovanja. Vsi podsavezi so dobili nalog, organizirati in voditi nadzor nad zimskim treningom, ki se je tudi v vseh mestih smotrno vršil. Agilno so delali atleti v Zagrebu, Beogradu, Vojvodini in Ljubljani. Z veliko vnamo se pripravila

telefonski zvezi z inozemstvom ter o važnejših akcijah zborniških na finančnem polju v l. četrtletju 1924.

— Obrtna banka v Ljubljani je imela dne 27. marca 1924 v posvetovalnici Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani svoj lili. redni občni zbor. Udeležilo se ga je jako lepo število delničarjev, ki so reprezentirali v celem 26.456 delnic odnosno 2.636 glasov. Predsednik g. Fran Kavčič je otvoril zborovanje, pozdravil vse delničarje, predvsem vladnega komisarja g. ministerjalnega tajnika Fran Mramorja in v kratkem jadnatem govoru podal poročilo upravnega sveta o poslovanju za l. 1923. Nadzorstveno poročilo je podal g. ravnatelj Ivan Mikuž, predsednik nadzorstvenega sveta. Tako poročilo upravnega kakor tudi nadzorstvenega sveta je bilo od udeležencev brez ugovora in z odobravanjem sprejeto, ter se je predložena bilanca in zaključni račun enoglasno odobrili, upravnemu svetu pa podelili absolutorij. Kakor povzamemo iz poročila izkazuje bilanca k 31. decembru 1923 sledeča aktiva: Gotovina v blagajni D 729.636,60, Valute D 68.134,44, Menice D 16.650,—, Vrednostni papirji D 343.964,50, Predjuni na vrednostne papirje D 201.132,50, Dolžniki D 18.353.290,83, Inventar D 68.268, Predhodne postavke D 45.864,70, Pasiva: Delniška glavnica D 2.000.000, Rezervni fond D 237.084,85, Pokojninski fond D 50.000, Vloge na knjižice D 3.773.238,48, Unpiki D 13.446.384,44, Neizplačana dividenda D 4.382,50, Cisti dobiček D 466.887,30. Predlog upravnega sveta, da naj se izplačuje za leto 1923 12 odstotna dividenda je bil enoglasno sprejet. Pri nato se vrših volitvah je bil enoglasno izvoljen dosedajni upravnji in nadzorstveni svet, kakar je g. predsednik Fran Kavčič zaključil lepo uspejo zborovanje.

— Doklada trgovske in obrtniške zbornice za leto 1924. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo proračun trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani za leto 1924 s skupnim zneskom zborniških dohodkov 2.315.006 dinarjev in s preliminarnimi izdatki 2.147.443 dinarjev, torej s 167.563 dinarjev proračunske blaginjske rezerve. S tem je zbornici dovoljeno, da smo v kritje svojih potrebščin za leto 1924 pobirali v svojem okolišu 25 odstotno doklado od obče pridobine in od pridobine podjetij, podvrženih javnemu polaganju računov. Zbornični volilni upravičenci so zavezani, plačevati predpisane doneske za trgovsko in obrtniško zbornico v istih rokih kakor davke, ki so podstava za njih preda.

— Poravnave. Uvedeno je poravnano postopanje o imovini Adolfa Flegmillerja, trgovca v Zupelecih pri Brezjah; o imovini Jurija Miheliča, trgovca v Starem trgu pri Črnomlju in o imovini Matka Pungartarja, trgovca v Višnji gori (Pungartar et Zupančič, javna trg. družba v Višnji gori) in o imovini Slavka Kalina, trgovca v Obrežju pri Jesenah.

— Proti povznanju plač v šumski industriji. Ker so v več podjetjih zahtevali delavci šumske industrije povznanje svojih prejemkov, so se sporazumeli zastopniki lesne industrije, da bodo proti temu nastopili složno in ustavili svoje obrate ter opustili delavstvo, če bi hotelo to na vsak način doseči večje plače.

na olimpijado poznani naš atlet Spahić v Čapljin in Narančič, ki je izvajal zimski trening v Hojerovi šoli v Prag. Zimski trening so zaključile v večjih mestih cross-country tekme ter je že povsod pričel trening na igriščih. Kon

Izpred sodišča.

RAZNE ŽALITVE.

Josip Grča, pol. detektiv v Dol. Lendavi je v gostilni v Tešnovcih izjavil, da se pri občini vrše same goljufije in da bo dal vse zapreti. Kralj Janoš je pa v gostilni v Gor. Lendavi obdolžil orožnike, da v službi agitirajo in politizirajo ter obenem ozmerjal s psovskimi gerenti Januša Vido. Pri okrožnem sodišču v Mariboru je bil Grča obsojen na 500 Din denarne globe, oz. na 10 dni zapor. Kralj pa na 2000 Din denarne kazni, oz. na 5 dni zapor. — Gostilničar Franc Veiner iz Pinc pri Lendavi je ozmerjal službočega finančnega stražnika Vojteha Večaja. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil obsojen na 1000 Din denarne kazni oz. na 1 mesec dni zapor. — Delavec Peter Poročnik iz Marenberga je rekel sodniku Jakobu Kandriču, da ga hoče z goljufijo napraviti za očeta s tem, da mu je predložil v podpis sodniški zapisnik. Okr. sodišče v

Mariboru je poročnika obsodilo na teden dni zapor. — Dne 26. januarja je prišel izvršilni organ Martin Krajšek k posestniku Luterju v Prekmurju, da zarubi kravo. Krajšek je prijel kravo za roge, nakar mu je Luter rekel, da naj jo pusti. Ker jo je pa nato Krajšek še naprej držal za roge, je Luter ogorčeno zavpil: »Se koza bi me razumela, če bi ji to rekel, vi pa me ne razumete.« Luter je bil za te besede dne 26. t. m. obsojen na 14 dni zapor.

SAM JE IZVRŠIL OBSODBO.

Delavec Lovrenc Muha je osumil svojega tovariša Miho Svigla, da mu je ukradel iz skupnega nočevališča v šumi suknjič in dve srajci. Muha Svigla radi tatvine ni hotel ovaditi. Izvršil je kar sam obsodbo nad njim in ga pošteno pretepel. Lovrenc Muha je bil pri okrož. sodišču v Ljubljani vsled tega obsojen na 3 dni zapor. Tako nizka kazen se mu je odmerila zato, ker je izjavil, da že 10 let ni bil zaprt.

DRAG PRETEP.

Alojzij Smole in Jože Zupec, oba iz Iške Loke, sta pretepla svojega tovariša Lojzeta Zupca in sicer najprej pred gostilno pri »Gamzu« s pestmi in potem še enkrat na vasi z gnojnimi vilami. Zgodila bi se gotovo večja nesreča, če ne bi prišel na vas stari Zupec, ki je prepodil pretepača. Pred okrožnim sodiščem je bil Smole obsojen na 10, Jože Zupec pa na 7 dni zapor. Fanta pa sta se pritožila in vzklincni senat jima je z ozirom na razne okoliščine znižal kazen in sicer Smoletu na 5, in Jožetu Zupcu na 2 dni zapor. Plačati pa morata solidarno pretepenemu Lojzetu 100 Din za obliko, 400 Din za zdravnik, 450 Din za izgubo zaslužka in 1500 Din za bolečine.

OBČUTNA KAZEN.

Posestnik I. R. je žalil gospo M. N. v Mariboru s tem, da je proti drugim osebam trdil, da kradе gospa svojem možu denar. I. R. je bil tožen in pri okrajnem sodišču ob-

sojen na 2500 Din denarne kazni. Proti tej razsodbi se je pritožil. Pri vzklincni razpravi dne 27. t. m. je bila njegova kazen znižana na 1000 Din, ker se je med tem časom poravnal z gospo M. N.

V PIJANOSTI.

Vincenc Ernuš, trgovec v Tešnovcih se je 8. decembra sprl s posestnikom Kuharjem in ga pri tej priliki močno udaril po glavi ter mu prizadejal lahko telesno poškodbo. Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bil Ernuš za svoje dejanje obsojen na 2000 Din denarne kazni, oz. na en mesec zapor. Dalje mora povrniti Kuharju 1740 Din zdravniških in 300 Din bojniških stroškov ter 1000 Din za bolečine.

Podpirajte „Jugoslovensko Matico“!

Zakonske početnice. Newyorška zakonca Winslow, ki živita že dvajset let v srečnem zakonu, sta uvedla zanimivo novost. Vzmeta si leto dni dopusta in živita v tem času ločeno. Po mnenju Winslowa ne gre pri tem za olepšano ločitev, marveč za pravicave početnice. Oba zakonca se bolita, da bi tekom trajnega skupnega življenja izgubila svojo individualnost in sta se radi tega odločila k temu koraku. Ker nimata otrok, se posvetita vsak svojemu poklicu in radi tega se ni bati nikakih komplikacij. Tu pa tam se snideta, toda samo kot znanca. Po preteku dopusta se zopet vrmeta v skupno stanovanje.

Lastnik:

Konzorcij »Narodnega Dnevnika«.

Glavni in odgovorni urednik:

Železnikar Aleksander.

Tiska »Zvezna tiskarna« v Ljubljani.

Henry Murger

La Bohème.

Prizori iz življenja ciganov.

(Nadaljevanje.)

Čudno je to; a mislil sem, da sem bolj bogat na bolečinah, pa trpel sem samo eno noč in sem uničen, popolnoma osušen, častna beseda! tako je, kot sem rekel; in v isti postelji, ker sem preteklo noč skoraj dušo izdihnil poleg ženske, ki se ni več ganila kot kamen, bom sedaj, ko počiva glava te ženske na blazini drugega, spal kot nosač, ki je po dnevi dobro zaslužil.

»Komedija,« sem pomislil sam pri sebi; ne bom še odšel, ko bo že tolkel z glavo ob zid. Vendar sem pustil Rudolfa samega in sem šel v svoje stanovanje, a nisem legel. Ob tretji uri zjutraj se mi je zdelo, da slišim ropot v Rudolfovi sobi, šel sem v vsej naglici doli, ker sem mislil, da ga trese mrzlica radi obupa...

»No, in?« je rekla Mimi.

»No in, draga moja, Rudolf je spal, postelja ni bila razdrta in vse je kazalo, da je bilo njegovo spanje mirno in da je bil hitro zaspal.«

»To je mogoče,« je rekla Mimi; »bil je tako

75

utrujen od prejšnje noči... toda naslednjega dne?...

»Naslednjega dne me je prišel Rudolf buditi zgodaj in šla sva z doma, da sva najela sobi v drugi hiši, kamor sva se preselila še isti večer.«

»In,« je vprašala Mimi, »kaj je napravil, ko je zapustil sobo, v kateri sva stanovala? Kaj je rekel, ko je ostavil to sobo, kjer me je toliko ljubil?«

»Mirno je zavil svoje reči,« je odgovoril Marcel, in ko je našel v predalu par fileto-rovkavic, ki ste jih bili pozabili, tako tudi dvojce ali troje vaših pisem...«

»Že vem,« je dejala Mimi z naglasom, po katerem je bilo videti, kot bi hotela reči: Pozabila sem jih nalašč, da bi mu ostal kak spomin od mene. »Kaj je z njimi napravil?« je pristavila.

»Mislim, da se spominjam,« je rekel Marcel, »da je vrgel pisma v kamin in rokavice skozi okno, in to čisto naravno, kot more napraviti človek, ki se hoče iznebiti nepotrebne stvari.«

»Dragi gospod Marcel, zagotavljam vas, da želim iz dna svojega srca, da bi ta indiferentnost dalje trajala. Toda še enkrat vam prav odkrito-srčno povem, da ne verjamem, da bi tako hitro ozdravel, in kljub vsemu temu, kar mi rečete, sem prepričana, da je srce mojega pesnika raztrgano.«

»To je mogoče,« je odvrnil Marcel, ostavljaje

gospodično Mimi, »toda kljub temu so kosi še dobri ali pa se zelo motim.«

Med tem razgovorom na cesti je gospod vicomte Pavel čakal na svojo novo ljubico, ki se je zelo zamudila in ki je bila prav tista z gospodom vicomtejem. Ta je pokleknil na kolena in ji je grulil svojo priljubljeno romanco, to je, da je dražestna, blede kot luna, pohlevna kot jagnje; a da jo ljubi zlasti radi lepote njene duše.

»Oh!« je mislila Mimi in spustila valove svojih rjavil las na sneg svojih prsi, »moj ljubimec Rudolf ni bil tako ekskluziven.«

II.

Kot je bil Marcel naznanil, je bil videti Rudolf korenito ozdravljen od ljubezni do gospodične Mimi in tri ali štiri dni po njegovi ločitvi od nje so videli pesnika popolnoma spremenjenega. Napravljeno je bilo z eleganco, da se celo v svojem ogledalu ni več spoznal. Sploh pa ni bilo na njem ničesar videti, da bi se bil človek bal, da ima namen, skočiti v prepad nič, kot je Mimi govorila in se na vse mogoče načine hlinila, da sočustvuje z njim. Rudolf je bil res popolnoma miren; ne da bi se bile spremenile gube na njegovem obrazu, je poslušal, kar so mu pripovedovali o novem, sijajnem življenju njegove ljubice, ki je imela dopadajenje nad tem, da

mu je pripovedovala o sebi po mladi ženski, ki je bila ostala njena zaupnica in ki je imela priliko skoraj vsak večer, govoriti z Rudolfom.

»Mimi je zelo srečna z grofom Pavlom,« so govorili pesniku, »videti je, da je vanj blazno za-telebana; samo ena stvar jo vznemirja, da bi vi prišli motiti njeno mirnost in jo zasledovat, kar bi bilo sicer nevarno za vas, kajti grof obožuje svojo ljubico in se je dve leti vadi v orožju.«

»O, o!« je odgovarjal Rudolf, »naj le mirno spi, nikakor nimam veselja, da bi hodil prilivat kislobo k sladkostim njenih medenih tednov. Kar pa se tiče njenega mladega ljubčka, popolnoma lahko pustim svoje bodalce na kljuki, kot Gastibelza, mož s karabinko. Nikakor ne želim slabo dnevom plemenitaja, ki je še tako srečen, da ga doje iluzije.«

In ker so povedali gospodični Mimi, kako je sprejemal njen prejšnji ljubimec vse te podrobnosti, je tudi ona skomignila z rameni in odgovorila:

»Dobro, dobro, videli boste v nekaj dneh, kaj bo iz tega.«

Kljub temu se je Rudolf sam bolj kot vsak drugi zelo čudil tej nenadni indiferentnosti, ki je brez navadnega prehoda skozi žalost in melanholijo sledila burnim časom, ki so ga še pred nekaj dnevi vznemirjali. Pozabljenje, ki tako počasi prihaja zlasti za nesrečno zaljubljenca, pozabljenje, ki ga ti na ves glas kličejo in ki ga na ves glas pošiljajo proč, kadar čutijo, da se jim bliža; ta neizprosni tolažnik je naenkrat, mahoma in ne da bi se ga bil mogel ubraniti, napal Rudolfovo srce, in ime ženske, ki jo je prej toliko ljubil, je moglo biti izgovorjeno odslej, ne da bi zbudilo kak odmev v njegovem srcu. Čudno, Rudolf, ki je imel tako dober spomin, da se je spominjal stvari, ki so se bile zgodile v najbolj oddaljenih dnevih njegove preteklosti, in oseb, ki so igrale vlogo ali imele vpliv na njegovo najoddaljenejšo življenje; Rudolf se štiri dni po ločitvi ni mogel razločno spominjati potez one ljubice, ki je s svojimi tako slabotnimi rokami skoraj uničila njegovo življenje. V svojem spominu ni več našel miline onih oči, ki je bil pri njih žaru tolikokrat zaspal. Spominjal se ni več niti zvokov onega glasu, ki ga je s svojo jezo in s svojim nežnim božanjem omamljal. Pesnik, eden njegovih prijateljev, ki ga ni bil videl od njegove ločitve, ga je srečal nekega večera; Rudolf je bil videti zamišljen in v skrbeh ter je z dolgimi koraki hodil po cesti in vrtil svojo palico.

MERAKL
BOJE, MASTILA, LAKOVE, ŠTUK, EMAJLE,
KISTOVE I JAMAČNO ČISTI FIRNIS NAJBOLJE
KAKVOČE NUDI
MEDIČ-ZANKL
DRUŽBA Z O. Z.
LJUBLJANA
CENTRALA
MARIBOR **NOVI SAD**
PODRUŽNICA SKLADIŠTE
TVORNICE:
LJUBLJANA-MEDVODE

Izšla je zanimiva narodno-gospodarska knjiga:
Dr. Karol Engliš: DENAR
v slovenskem prevodu dr. Albina Ogrisa.
Širšim krogom inteligence kot orientacijski spis o denarju koristen svetovalec. Knjiga je izšla v okviru „Splošne knjižnice“, kot 14. zvezek in obsega 256 strani.
Cena: broš. Din 26— vez. Din 32—
Naročila sprejema:
Zvezna knjigarna, Ljubljana, Marjin trg 8.

Kože divjačine
lisice, kune, dihurje, vidre, zajce i. t. d.
kupujem neposredno z Ameriko.
Plačam najvišje dnevne cene!
Od 1. januarja dalje zbirališča v vseh večjih mestih Jugoslavije, Italije in Bolgarske i. s.
Zagreb: Lavosi. Wohlmüt, Ilica 82.
Križevci: Marko Deutsch.
Bos. Novi: Ibrahim Memić.
Beograd: J. Fischer (Hotel Petrograd).
Tuzla: Braća Antić.
Skopje: Jeruham Karlo sinovi.
Lovinac: Mate Kovačević.
Banjaluka: Mile Janković.
Osijek: Hermann Lederer.
Sušak: Mato Stipčić.
nadalje v Ljubljani, Nišu, Gospiču, Sofiji in Trstu.
MAVRO FISCHER, Sisak, telefon broj 86, 30 in 61.

MALI OGLASI
Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 2½ para z davčino vred.
Gmotno slabejšim slojem dovoljuje uprava poseben popust pri inseriranju v malih oglasih!

Salonska oprava
Lovo preoblečene, 4 fotole, divan in miza se prodaja po zelo nizki ceni. Naslov pove uprava lista.
Hiša z gostilno
in 9 orali zemljišča ob glavni cesti se prodaja radi selitve po nizki ceni. Josefa Kancler, Tremarj pri Celju.
Razne vozove
vseh vrst ima nove v zalogi ter izdeluje solidno po najnižji ceni, kakor tudi sprejema vsa popravila. M. Ložar, izdelovatelj vozov, Dragomelj pri Domžalah.
Salonski gramofon
z nekaj ploščami ter garnituro, obstoječa iz dveh dekoracijskih svečnikov po 5 sveč in dobrodoče ure na prodaj radi pomankanja prostora. Naslov pove uprava lista.
Automobil
Lauria & Klement 12/14 HP, s sedežem, sport karoserija vse kompletno v najboljšem stanju se prodaja. Ponudbe pod šifro: „Nizka cena“ na upravo lista.

Iščem službo
kontoristične ali blagajničarke v trgovini. Cenj. ponudbe pod »Vestna« na upravo lista.
Prodaj
dobro ohranjene Dunajske prim citre za 750.— Din in poleg »Dunajske solo« za citre. Naslov se pošlje pri upr. lista.
Krojaško delo
malo in veliko, oddam na dom. Naslov v upravi lista.
Pohišstvo
popolnoma novo, za kuhinjo in 1 sobo napravljen. Polzeve se v Stritarjevi ulici 7/L na dvorišču.

Vsakovrstno ročno slikanje,
kakor tapetniški vzorci, reklamne risbe za izložbe, veleselje itd. prevzame poceni in zanesljivo izvedbo akademsko naobražen risar. Ponudbe pod »Risar« na upravo lista.
Išče se
v najem gostilno ali kako malo klet po možnosti blizu kolodvora. Ponudbe pod »Gostilna« na upravo lista.
Šofer - avtomonter
z večletno prakso, verziran v različnih vozilih želi dobiti mesta. Cenjene ponudbe pod »Zanesljiv« na upravo lista.

Sir!
1/2, Emdolce Groyer, Tilsiter, Trapist po pošti od 5 kg naprej kupite vedno najceneje v mlekarini Iv. Kos, Ljubljana, Bohoričeva ulica 28.
Kako dobite dobrega moža?
Le, ako nosite kroje po vzorcu modnih časopisov Paris — Chic — Parfait, Star, — Lyono — Album!
Gospodične — segajte po njih! Na vpogled v Zvezni knjigarni Ljubljana, Marjin trg 8.
Landauer, oziroma brun
zelo dobro ohranjen, skoro nov z opremo, kakor tudi še več drugih voz in oprem napravljen po zelo nizki ceni, Anton Teran, Bistrica, p. Podbrezje pri Podnartu.
Pozor, igralci harmonik!
Hromatične in dlatonične, nove harmonike ima v zalogi — vedno lastnega izdelka po najnižji ceni ter sprejema vsa popravila Josip Jezernik, izdelovatelj harmonik, Kotredž, p. Zagorje ob Savi.

IV. JAX in sin
Ljubljana
Gospodstvska c. št. 2
priporoča svojo bogato zalogo
pisalnih strojev „ADLER“ in „URANIA“,
šivalnih strojev za rodbine in obrt ter
voznih koles Styria — Dürkopp — Orožno kolo (Waffenrad).
: Ceniki zastojni in franko. :

Ruski tisk
RUSSKAJA PECATJ
D. Z. O. Z.
ima na zalogi vse vrste
RUSKIH KNJIG
kakor beletristične, znanstvene, šolske in otročje, velika zaloga not, lastnih izdaj. — Posebna biblioteka je ruski čitačji publiki za malo odškodnino na razpolago.
Kataloge pošiljamo brezplačno.
Cene znatno znižane! .. Plačljivo tudi v mesečnih obrokih!

Kupim.
zamenjam, ocenjujem in prevzamem v komisijko prodajo poštne znamke, star kovani denar, starine, in sicer posamezno in zbirke. Osobito iščem znamke na pisnih listih trgovske korespondence ter aktov (1850—74). Nuber, Ljubljana, Gospodstvska cesta 5, II. nadst.
Lepih suhih brusč
300 kg & Din 4.— za 1 kg se prodaja. Naslov v upravi lista.

Pravo ERENYI DIANA
francosko vinsko žganje
se uporablja redno za čiščenje ust in preprečuje obolenje na kataru in influenci.
Dobiva se povsod! Pazite na ime „DIANA“!
Mala steklenica Din 9—
Srednja steklenica „ 24—
Velika steklenica „ 48—
Generalno zastopstvo in depot: Jugopharmacia d. d., Diana-oddelek, Zagreb, Prilaz 12.

8000 kub. čevljev tramov
od 1/2 do 3/4 od 4 m naprej, lepo blago, tudi več vagonov desk, vseh dimenzij, franco poljubna postaja prodaja za ceno po dogovoru Anton Feran, Bistrica, p. Podbrezje pri Podnartu.
Osamljena devojka
išče prijatelja, pri katerem bi našla duševnega razvedrila. Ponudbe pod »Prijatelj« na upravo lista.

Diletantskim odrom
priporočamo sledeče zvezke „Splošne knjižnice“:

St.	Ime	Testament, ljudska drama v 4 dejanjih	Din 12—	Din 17—
6.	L. Novak	Ljubosumnost, veseloigra v 1 dejanju	6—	11—
11.	P. Golja	Peterčkove poslednje sanje, božična povest v 4 slikah	12—	17—
12.	Milčinski	Mogočni prstan, narodna pravljica v 4 dejanjih	12—	17—
18.	J. Vrhlicky	Oporoka lukovskega grajsčaka, veseloigra v 1 dejanju	6—	11—
19.	G. Hauptmann	Potopljeni zvon, dramatska bajka v 5 dejanjih	16—	22—
23.	Sophokles	Antigone, žalna igra in Andrejev... Gaudeamus, komedija v 4 slikah	9—	14—

ZVEZNA KNJIGARNA V LJUBLJANI
Marijin trg št. 8.